

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componență :

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Ion Arhiliuc, Elena Covalenco, Olga Adam și Iurie Diaconu,

cu participarea procurorului Dumitru Graur, avocatului Vasilisa Zaporozjan, a judecat în ședință publică cererea de revizuire împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, declarat de petiționarul

Ipate Nichita Vasile, născut la 14 februarie 1971, originar și locuitor s. Bălăbănești, raionul Criuleni, cetățean al R. Moldova.

Termenul de examinare a cererii de revizuire datat din 20 februarie 2013 pînă la 23 aprilie 2013.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Apărătorul Vasilisa Zaporozjan, a susținut cererea de revizuire solicitînd admiterea acesteia, desființarea hotărîrii irevocabile, - încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, cu emiterea unei hotărîri prin care să fie anulată ordonanța emisă de Procuratura mun. Chișinău din 13.07.2007.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea cererii de revizuire declarate de Ipate Nichita ca fiind depusă peste termen.

Asupra cererii de revizuire, Colegiul lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Condamnatul Ipate Nichita, executînd pedeapsa sub formă de închisoare în Penitenciarul nr.13 din mun. Chișinău în baza sentinței Judecătoriei Criuleni din 29 martie 2007, a depus la 08.08.2006 o plîngere privind pornirea urmăririi penale, împotriva unor colaboratori ai Penitenciarului nr.13, pe faptul că a fost maltratată la 21.06.2006, de către aceștea.

2. La 13.07.2007, prin ordonanță emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Harunjen A., s-a dispus neînceperea urmăririi penale.

Condamnatul Ipate Nichita în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, s-a adresat cu nenumărate plîngeri în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 13.07.2007, ultima fiind la 24.07.2007, solicitînd anularea acesteia și pornirea urmăririi penale în privința acțiunilor colaboratorilor penitenciarului privind maltratarea sa.

3. Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, s-a dispus respingerea plîngerii condamnatului Ipate Nichita, ca fiind neîntemeiată.

Instanța de judecată, și-a motivat hotărîrea prin faptul că, nu s-au stabilit careva temeieri de reluare a urmăririi penale, de asemenea nu s-au stabilit careva încălcări a drepturilor petiționarului la faza de pornire a urmăririi penale, astfel organul de urmărire penală a respectat prevederile art.19 alin. (3) și art. 254 Cod de procedură penală la verificarea argumentelor plîngerii în ce privește declarațiile de maltratare a lui Ipate Nichita.

4. Condamnatul Ipate Nichita, la 20.07.2011 a atacat încheierea nominalizată cu recurs în anulare, solicitînd casarea acesteia, admiterea plîngerii sale și anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 13 iulie 2007, cu înlăturarea tuturor încălcărilor drepturilor sale constatate în Hotărîrea CEDO din 21 iunie 2011 (*cererea din 23750/07*).

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2012, s-a dispus inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de Ipate Nichita, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, din 15 noiembrie 2007 prin care a fost respinsă plîngerea privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 13.07.2007 emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău Harujen A., ca fiind necorespunzător după conținut din următoarele motive.

„Studiind practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, Colegiul penal a concluzionat că, CEDO s-a expus asupra problemei încălcării a art. 3 și s-a constatat o violare a articolului 3 al Convenției în partea ce ține de fondul cauzei și de procedura cu încasarea prejudiciului corespunzător. Totodată Curtea Europeană a respins restul pretenției reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Instanța de recurs a statuat că, condamnatul nu a concretizat, care este viciul fundamental care s-a comis de instanța de fond la examinarea plîngerii sale și, totodată recurentul nu a îndeplinit cerințele legate de conținutul recursului în anulare.

Totodată, Colegiul penal a conchis, în conformitate cu prevederile art. 454 alin. (1) Cod de procedură penală că, recursul în anulare în latura penală, în favoarea persoanei condamnate sau a persoanei față de care s-a încetat procesul penal poate fi declarat oricînd, chiar și după decesul acestora. În cazul examinat, Ipate Nichita nu a întrunit criteriile nici unei din aceste persoane.

Mai mult, Colegiul penal a menționat că, recursul în anulare poate fi declarat numai în termen de un an, din data, în care hotărîrea a devenit irevocabilă și atunci numai dacă un viciu fundamental în procedura precedentă a afectat hotărîrea atacată.

La acest capitol, instanța de recurs a concluzionat că, încheierea a fost adoptată la 15 noiembrie 2007, care conform art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, este o hotărîre irevocabilă, însă recursul în anulare a fost declarat la 20.11.2011, cu depășirea termenului de declarare”.

6. Împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, a depus cerere de revizuire condamnatul Ipate Nichita, la 02 ianuarie 2013, făcînd trimitere la prevederile art. 464¹ Cod de procedură penală, prin care a solicitat desființarea hotărîrii irevocabile a judecătorului de instrucție în cauză, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie anulată ordonanța emisă de Procuratura mun. Chișinău, din 13.07.2007, invocînd că prin Hotărîrea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 21 iunie 2011, emisă în cauza Ipate contra Moldovei, a fost constatată violarea art. 3 din Convenție în aspect material și procedural de către procuratură prin omisiunea de a iniția o investigație promptă și efectivă pentru stabilirea persoanelor vinovate de maltratarea lui, care a avut loc la 03 mai 2006 în Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău, cu atragerea acestor persoane la răspundere penală.

În acest context, recurentul concretizează că, conform paragrafului 63 din aceeași Hotărîre CEDO, - Curtea reiterează că a constatat deja că, *”în conformitate cu articolele 93,96 și 109 CPP” nici o măsură de investigație nu putea fi luată în ceea ce privește infracțiunea pretinsă (...) decît dacă ar fi fost pornită urmărirea penală”* (a se vedea Guțu c. Moldovei, nr. 20289/02 par. 61, 07 iunie 2007, ceea ce dovedește că Procuratura mun. Chișinău era obligată să pornească oficial urmărirea penală pe faptul maltratării sale la 03.05.2006 în IP-13 mun. Chișinău, de către colaboratorii IP-13 mun. Chișinău, pentru a stabili persoanele vinovate de maltratarea sa și atragerea acestora la răspunderea penală, iar conform art. 7 alin. (8) CPP ”hotărîrile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului

sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată”.

La fel, recurentul mai invocă că, acțiunile de maltratare a sa de către colaboratorii IP-13 mun. Chișinău la 03.05.2006, se încadra în componența infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, care prevedea o pedeapsă maximă pînă la 6 ani închisoare, care conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se consideră infracțiune gravă, astfel conform art. 60 alin. (1) lit. c) Cod penal, termenul de prescripție de atragere la răspunderea penală este de pînă la 15 ani, din ce rezultă că persoanele vinovate de maltratarea sa la 03.05.2006 în IP-13, mun. Chișinău, pot fi atrase la răspunderea penală pentru faptele comise de ei, în alt mod, violarea procedurală a art. 3 CEDO, constatată de CEDO în cauza lui, menționată mai sus, nu va fi înlăturată, dar din contra va exista o violare continuă a art. 3 CEDO, din care motive și solicită revizuirea încheierii din 15.11.2007, pentru a permite Procuraturii atragerea la răspunderea penală a persoanelor vinovate de maltratarea sa la 03.05.2006 în IP-13, mun. Chișinău, în scopul înlăturării violării procedurale a art. 3 CEDO.

7. Judecînd cererea de revizuire în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit, consideră că aceasta urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

7.1. Potrivit art. 464¹ alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului ori a dispus scoaterea cauzei de pe rol ca urmare a soluționării amiabile a litigiului dintre stat și reclamantși pot fi supuse revizuirii dacă cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decît prin revizuirea hotărîrii pronunțate.

Conform hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului din 22 iunie 2011 în cauza Ipate contra Moldovei, Guvernul Republicii Moldova, pentru încălcarea dreptului condamnatului Ipate Nichita, garantat de art. 3 din Convenție, privind interzicerea torturii, a fost obligat să achite despăgubiri în sumă de 15,000 euro, cu titlu de daune morale și 100 euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

Colegiul penal lărgit atestă că, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție **din 27 iunie 2012**, a fost respins recursul în anulare declarat de Ipate Nichita, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, în conformitate cu prevederile art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, fiind respectat termenul de 6 luni, de la data comunicării Guvernului a Hotărîrii adoptate de către instanța internațională, termen prevăzut de art. 454 alin. (3) CPP (în redacția Legii nr.82 din 07.05.2010, în vigoare 04.06.2010).

Astfel spus, Ipate Nichita deja a utilizat calea de atac cu recurs în anulare împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, în temeiul art. 453 alin. (1) lit.a) CPP (*în vigoare la 27 iunie 2012*), - „cînd instanța de judecată internațională, prin hotărîrea sa, a constatat o încălcare a drepturilor și libertăților omului, ce poate fi reparată la o nouă judecare”.

Așa fiind, se constată că problema de drept privind contestarea legalității încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, prin prisma hotărîrii CEDO din 22 iunie 2011 în cauza Ipate contra Moldovei, - a fost soluționată definitiv prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2012, pe care Ipate Nichita nici nu o contestă în cererea sa de revizuire.

7.2. De asemenea, Colegiul penal lărgit, menționează că în sensul art. 464¹ alin. (1) CPP, revizuirea cauzei în urma pronunțării hotărîrii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, are ca obiect de judecare hotărîrile irevocabile pronunțate de instanțele naționale în cazurile cînd s-a examinat fondul cauzei.

Însă, încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în speța examinată, nu cade sub categoria hotărîrilor irevocabile din punctul de vedere că nu a parcurs calea apelului și a recursului, or potrivit prevederii alin.(6) art.313 CPP, nici nu putea să le parcurgă, fiindcă legea nu prevede posibilitatea atacării cu apel și recurs a încheierilor, adoptate în ordinea art.313 CPP.

Astfel spus, noțiunea de “*hotărîri judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac*”, nu cuprinde încheierile adoptate de către judecătorul de instrucție, dar se referă la sentințele adoptate de instanțele de judecată care au parcurs căile ordinare de atac, astfel, în acest sens legiuitorul a prevăzut la alin.(2) art.455 CPP, că cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă:

denumirea instanței care **a pronunțat sentința;**
denumirea instanței care **a adoptat decizia în apel;**
denumirea instanței care **a adoptat decizia în recurs.**

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit, nu poate reține argumentele revizuientului Ipate Nichita referitor la necesitatea redeschiderii procedurii, deoarece această problemă de drept a fost soluționată definitiv în procedura recursului în anulare și, totodată nu mai poate fi reexaminată în procedură penală nou constituită de legiuitor, - revizuirea cauzei în urma pronunțării hotărîrii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile alin. (10) art. 464¹ CPP, instanța respinge cererea de revizuire în cazul în care constată că este tardivă sau neîntemeiată.

Astfel spus, cererea de revizuire declarată de petiționarul Ipate Nichita împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

8. În conformitate cu art.464¹ alin. (2) pct.10) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit -

DECIDE :

Respinge cererea de revizuire declarată de petiționarul Ipate Nichita, împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, în cauza privindu-l pe Ipate Nichita, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică la 21 mai 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ion Arhiliuc

Elena Covalenco

Olga Adam

Iurie Diaconu

Curtea Supremă de Justiție

DISPOZITIVUL DECIZIEI

23 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componență:

Președinte – Petru Ursache

Judecătorii – Ion Arhiliuc, Elena Covalenco, Olga Adam și Iurie Diaconu
cu participarea:

procurorului Dumitru Graur, avocatului Vasilisa Zaporojan, a judecat în ședință publică cererea de revizuire împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, declarat de către condamnatul

*Ipate Nichita Vasile, născută la 14 februarie 1971,
cetățean al R. Moldova*

*Termenul de examinare a recursului ordinar datat din
22 iunie 2013 pînă la 23 aprilie 2013.*

În conformitate cu prevederile art.464¹ alin. (2) pct.10) Cod de procedură penală,
Colegiul lărgit

DECIDE:

Respinge cererea de revizuire declarată de petiționarul Ipate Nichita, împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 noiembrie 2007, în cauza privindu-l pe Ipate Nichita, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la 21 mai 2013, ora 09:30.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ion Arhiliuc

Elena Covalenco

Olga Adam

Iurie Diaconu